

MEGALAPOZÓ DOKUMENTUM

a

„MÚLTUNK ÖSSZEKÖT”

– összefogás a Koppányvölgyi falvak közösségeinek megerősítésért

című projekthez

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program

„A helyi identitás és kohézió erősítése”

című felhíváshoz

Kódszám:

TOP-5.3.1-16

2017. augusztus

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A PROJEKT BEMUTATÁSA.....	1
1.1.	Helyzetértékelés	1
1.1.1.	A megvalósulási helyszín társadalmi és gazdasági környezetének leírása	1
1.1.2.	A megvalósulás helyszínének a projekt szempontjából releváns intézményi környezete	3
1.2.	A projekt céljainak bemutatása.....	9
1.3.	A projekt célcsoportjának bemutatása.....	10
2.	A PROJEKT SZAKMAI TARTALMÁNAK BEMUTATÁSA.....	11
2.1.	A megvalósítandó tevékenységek bemutatása.....	11
2.1.1.	Önállóan támogatható tevékenységek	12
2.1.2.	Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek.....	21
2.1.3.	Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek	21
2.1.4.	Horizontális és fenntarthatósági szempontok érvényesülése.....	23
2.2.	Szervezeti feltételek és infrastrukturális feltételek átfogó bemutatása	24
2.2.1.	Szervezeti struktúra.....	24
2.2.2.	Projektmenedzsment	25
2.2.3.	A rendelkezésre álló és szükséges erőforrások.....	25
2.3.	Tervezett partnerség bemutatása	26
2.4.	A saját teljesítésben végzett tevékenységek	27
2.5.	A tervezett költségek szakmai indokoltsága	27
3.	KAPCSOLÓDÁS.....	28
4.	KOCKÁZATELEMZÉS.....	29
5.	TERÜLET-SPECIFIKUS ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK BEMUTATÁSA.....	29
5.1.	Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célrendszeréhez.....	29
5.2.	Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítődéshoz	30
5.3.	Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshoz	30
5.4.	Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez.....	30
6.	CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK.....	31

1. A PROJEKT BEMUTATÁSA

1.1. Helyzetértékelés

A projekt célterületét a 18 fejlesztendő járáshoz (korábban a 47 leghátrányosabb helyzetű kistérséghez) tartozó Tabi járás területén levő **Törökkoppány Közös Önkormányzati Hivatalának települései: Törökkoppány, Szorosad, Somogydöröcske, Somogyacsa, Kára, Miklósi valamint a szomszédos Zics és Nágocs települések alkotják.** A mikrotérség munkaerőpiaci és infrastrukturális szempontból egyaránt elmaradott, néhány száz fős aprófalvakból áll. A 8 településből álló **célterület lakosság száma** összesen a KSH 2016. évi helységnévkönyve alapján **2.057 fő**, mely településekre lebontva a következőképpen alakul: Törökkoppány – 425 fő, Szorosad – 95 fő, Somogydöröcske – 131 fő, Somogyacsa – 172 fő, Kára – 45 fő, Miklósi – 203 fő, Zics – 326 fő, Nágocs – 660 fő. A célterület elhelyezkedése a Megalapozó Dokumentum 1. számú mellékletében látható.

1.1.1. A megvalósulási helyszín társadalmi és gazdasági környezetének leírása

A projekt célterületének meghatározó sajátossága az aprófalvas településszerkezet, az elszegényedett, alacsony iskolázottságú és rohamosan fogyó népesség, valamint az egyoldalú és gyenge helyi gazdaság. A kistérség valamikor a 25. helyen szerepelt a szegénységi sorrendben. Ez a státusza ma is érvényes, mivel statisztikáit egy tabi, több mint ezer főt foglalkoztató multinacionális vállalat változtatta meg, amely ugyanakkor a minimálbért alig meghaladó átlagbérekkel üzemel és iparüzési adójának hatása a 4.000 főt alig meghaladó Tabon kívül nem érezhető. A kistérség többi települése, így projektünk célterülete is ennek megfelelően munkanélküliség és infrastruktúra szempontjából elmarad az országos átlagtól, így halmozottan hátrányos helyzetű ráadásul a térség fejlődési szintjéhez viszonyított lecsúszásuk folyamatosan nő.

Vonzáskörzetek tekintetében a települések az önmagában is fejletlen, a 4.364 fős lakosú kistérségi központ, Tab köré szerveződnek, mivel jelentősebb munkaadó csak itt található. Megemlíthető még Kaposvár és Tamási, de a távolság és a még rosszabb tömegközlekedési viszonyok miatt vonzáskörzeti szerepük nem jelentős.

Gazdasági szerkezet

A térség gazdasága rendkívül gyenge, szerkezete a mezőgazdaság dominanciája miatt egyoldalú, a vállalkozások száma minimális. A kistérségben csupán Tabon találhatók nagyobb foglalkoztatók: a kistérségi boltokat működtető Tabi COOP Zrt és a kistérség legnagyobb foglalkoztatója a híradástechnikai és háztartási elektronikai fogyasztási cikkek gyártásával foglalkozó Flextronics Kft. A térség mezőgazdaságát ugyanakkor a minimális foglalkoztatási hatású, de a környezetet jelentősen terhelő nagyüzemi növénytermesztés jellemzi. A kistermelői, háztáji gazdálkodás eltűnőben van, a térség teljes mértékben kívülről behozott élelmiszerre szorul. Ugyanez jellemző az energiafelhasználásra is. A népesség megtartásában jelentős potenciállal rendelkező mező- és erdőgazdaság termékei feldolgozatlanul hagyják el a térséget és a népesség megélhetése szempontjából az ágazatok szerepe paradox módon nem jelentős.

Közlekedés

Az egyes települések közötti közlekedési kapcsolat rendkívül rossz, a főbb közutak elérése nehéz. Az érintett települések közül 2 zsáktelepülés; csak egyirányú közúti bekötéssel rendelkezik. A kistérség mellékútvonal-hálózata rossz minőségű és hiányosan kiépített. A gyenge minőségű, alacsony tengelyterhelést bíró – alsóbbrendű- és bekötő – közutak aránya mind a régiós, mind az országos átlagot felülmúlja. A vasút egyetlen települést sem érint. A közlekedési infrastruktúra alapján számítható rossz elérhetőség, és a szolgáltatásokhoz való nehéz hozzáférés meghatározza a települések életét. A közlekedési infrastruktúra hiánya, az elszigeteltség rontja az életminőséget és többletköltségekkel jár.

Foglalkoztatás

A járásban a regisztrált munkanélküliek száma meghaladja az országos és a régiós átlagot is. A munkanélküliségi ráta értéke 2009-ig folyamatosan emelkedett (15,41 %), ekkor a megyei mutató 14 %, az országos mutató 10 % alatt volt. 2010-től csökkenés figyelhető meg, a 2014-es adatok alapján a Tabi járás területén 10,08 %-os volt.

A foglalkoztatási kapacitások tekintetében szintén a kistérségi központtól távolabb eső települések vannak nehezebb helyzetben, ahol az egykori TSZ-ek és az önkormányzatok az esetleges foglalkoztatók. A térség legnagyobb foglalkoztatói mind Tabon található. Jellemző, hogy a válság előtti években több száz fős, betanított és segédmunkásokból álló munkahelybővítés esetén sem csökkent a kistérségben nyilvántartott munkanélküliek száma, ami azt jelenti, hogy a nyilvántartottak foglalkoztathatósága minimális.

A területen élők elhelyezkedési lehetőségeit tovább rontja, hogy igen korlátozottak az ingázás lehetőségei. Az autóbuszos személyszállítást végző Kapos Volán az elmúlt években több, az alacsony lélekszámú településeket érintő járatát megszüntette, a Siófok-Kaposvár vasúti szárnyvonal pedig, amely csak a célterülettel szomszédos Tab, Somogymeggyes, Bonnya és Kisbárapáti településeket érint, az utóbbi években több alkalommal a bezárásra ítélt vonalak listáján szerepelt. Az ingázást nehezíti továbbá, hogy a vasúti hálózat rossz állapota miatt a munkalehetőséget nagyobb számban kínáló városok irreálisan hosszú menetidővel érhetőek el. (A Tab-Siófok közti 30 km-es távolság vasúttal 1 óra, a Tab-Kaposvár távolságáé pedig 3 óra!)

A lakosság egy része foglalkozik kiegészítő jövedelemszerzéssel, amely első sorban a nyári fő szezonban a szomszédos Balaton parti településeken idegenforgalmi munkákat, valamint mezőgazdasági idénymunkákat (gyümölcs és szőlőszedést) jelent. A mezőgazdasági munkára általában bérelt, körjáratos rendszerben működő autóbusz szállítja a dolgozókat, míg az idegenforgalmi idénymunkások többsége saját gépjárművel, vagy tömegközlekedéssel oldja meg a munkahelyre való eljutást.

A munkaerő kereslet és kínálat anomáliái és a közfoglalkoztatás

A térségi munkaerő kereslet és kínálat legnagyobb problémája, hogy az álláskeresők között igen nagymértékű a legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők, az egy éve túli tartós álláskeresők és az ellátatlanok aránya. Ezen személyek elhelyezkedésére az elsődleges

munkaerő piacon szinte teljesen reménytelen, szinte csak az önkormányzatok közfoglalkoztatási programjaiba sikerül bevonni őket, ahonnan a munka világába történő továbblépésre már nincs lehetőségük. A problémát tetőzi, hogy az ilyen családokban nevelkedő gyermekek szegregálódnak, társadalmi kapcsolataik beszűkülnek, iskolai teljesítményük csökken, ami a probléma újratermelődését okozza.

A közfoglalkoztatási programok keretében első sorban településtudásügyi (vízelvezető árkok tisztítása, közterületek karbantartása) és önkormányzati kertek művelésével kapcsolatos feladatok kerülnek elvégzésre.

Az egyik társadalmi feszültségforrás, hogy a népesség eltartó képességének gerincét jelentő termőterületek túlnyomó, helyenként 90%-ot meghaladó része külső vállalkozók tulajdonában és használatában van, akik környezetkárosító, táji értékeket romboló, intenzív növénytermesztést folytatnak, amelynek foglalkoztatási igénye minimális (1-2 fő/1000 ha). A gazdálkodás, mint kitorési lehetőség szerepe tehát korlátozott.

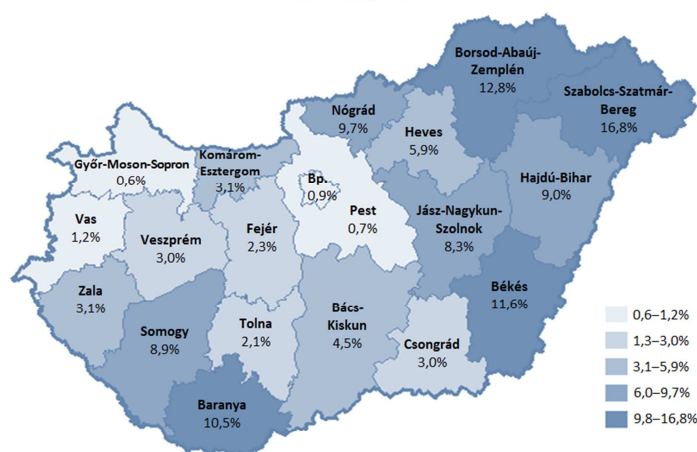
1.1.2. A megvalósulás helyszínének a projekt szempontjából releváns intézményi környezete

Összességében megállapítható, hogy az elmaradott közlekedési infrastruktúra és az aprófalvas településszerkezet rendkívül nehezíti a szolgáltatások elérését, ezért elkerülhetetlen a szolgáltatások kistérségen belüli decentralizációja és az önkormányzatok, intézmények és civil szervezetek közötti intenzív és sokoldalú együttműködés.

Önkormányzati szolgáltatási együttműködések, társulások

A közszolgáltatási rendszer közös térségi kialakítása, szervezése, működése és fejlesztése céljából a tabi kistérségben létrejött a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás. Elsődleges cél volt a közoktatási intézmény fenntartás és pedagógiai szakmai szolgálat, központi orvosi ügyelet, közös gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, a területfejlesztés közös, az egész kistérséget lefedő ellátása. Munkaszervezetük mellett 2005-ben létrehozták saját fenntartású integrált szociális intézményüket a Koppány-völgyi Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot, mely 2010-től Koppány-völgyi Alapszolgáltatási Központ (KVAK) néven az 1993.évi III. törvény 64.§-a a családsegítési szolgáltatást, a 1997.évi XXXI. törvény 39.§. alapján a gyermekjóléti szolgáltatást, az 1993.évi III. törvény 63.§-a a házi segítségnyújtást, az 1993.évi III. törvény 65/F idősök nappali ellátását, az 1993.évi III. törvény 62.§-a az étkeztetést látja el alapfeladatként. Éppen az elérhetőségi viszonyok miatt a kistérség szociális és humán

A 15-74 év közötti közfoglalkoztatottak aránya a foglalkoztatott népességben belül megyénként, 2016. I. negyedév

Forrás: KSH, Munkaerő-felmérés.
Készült az MTA KRTK Erőforrástérkép alkalmazásával.

alapszolgáltatásait a KVAK mikrotérségekbe, mikrocentrumok (Tab, Kánya, Nágocs, Kisbárapáti, Törökkoppány) köré szervezte.

A projekt megvalósítási területén Cigány Kisebbségi Önkormányzat egyik településen sincs, a falvakban nem annyira jelentős a cigányság aránya, és esetükben sem területi, sem oktatási szegregációról nem beszélhetünk, jelentős részük asszimilálódott, életviszonyaik azonosak a lakosság meghatározó részével, csak kevesen tartoznak a leszakadó csoportok közé.

Fejlesztési célú civil együttműködések

A tabi kistérség déli, legszegényebb 15 települését a főpályázó (Völgy Hangja Egyesület) gesztorszervezetként 2004-ben egy vidékfejlesztési közösségbe szervezte (Koppányvölgyi AVOP LEADER+ akciócsoport), majd a program sikeres végrehajtását követően 2007-ben megszervezte az ÚMVP LEADER programhoz kapcsolódó akciócsoportot (Koppányvölgyi Helyi Akciócsoport), immár nagyobb települési (56 település) körben. A csoport irányító szervezete a Völgy Hangja Egyesület, így a szakmai irányítás és a munkaszervezet központja Törökkoppányban található. Jelentős még az egyesület által létrehozott és működtetett helyi civil szervezeti együttműködési és önszervező rendszer (Koppányvölgyi Civil Háló), amely 12 helyi, a legelmaradottabb településen működő szervezetet tömörít.

Szociális szolgáltatások és gyermekjóléti ellátások

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

2015. december 31. napjáig a szociális szolgáltatásokat és a gyermekjóléti ellátást a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás által fenntartott Koppány-völgyi Alapszolgáltatási Központ (KVAK) végezte a Tabi járás területén. A járásban így egy központ alá rendeződve családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás, területi ellátásként a települések több mint felében házi segítségnyújtás, étkeztetés, és idősok nappali intézménye alapellátások is biztosítottak voltak.

A **családsegítés** elsősorban a szociális vagy mentális problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt rászoruló személyek, családok számára a probléma kialakulásához vezető okok megelőzésében, a krízishelyzet megszüntetésében, valamint önálló életvezetési képességük megőrzésében nyújt segítséget. A családsegítő megelőző tevékenység keretén belül figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja a nagyszámban előforduló az egyén és család életében jelentkező probléma okait és jelzi az illetékes hatóság, vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé. Veszélyeztető és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet, ennek keretén belül elősegíti az egészségügyi szolgálatok, oktatási intézmények, gyermekjóléti szolgálat, valamint társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésben. **Ezt a tevékenységet a Tabi járás 24 településén 6 fő a szakképesítési előírásoknak megfelelő végzettséggel rendelkező családgondozó alkalmazott végezte 2015. december 31-ig,** amely, tekintettel a célcsoport nagyságára és a rendkívül rossz elérhetőségi viszonyokra, távolról sem elegendő a feladat maradéktalan ellátására.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** célja a Tabi járás 24 településén élő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, veszélyeztetettség megelőzése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének

megelőzése. A szolgáltatást végző szakembernek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében fentiekén túl kiemelt feladata egy jól működő jelzőrendszer kiépítése, ami lehetővé teszi a veszélyeztető okok feltárását, időben történő felismerését. A szolgálat fogadja bármely gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzést, majd a gyermek szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz. A jelzőrendszer tagjaival (iskolai, óvodai pedagógusok, gyámügyi előadók, védőnők, háziorvosok, helyettes szülők, jegyzők, polgármesterek, települési képviselők, szociális bizottsági tagok, pártfogó felügyelők, egyházak képviselői) rendszeres kapcsolatot tart, esetmegbeszélések keretén belül feladatok meghatározásával dolgozik a gyermek érdekében. **A feladatellátást az intézmény a fenti 6 fő a szakképesítési előírásoknak megfelelő végzettséggel rendelkező családgondozó alkalmazásával végezte el 2015. december végéig.** Itt már látható, hogy a humán erőforrás hiánya súlyos, hiszen ezek a munkatársak a családsegítést sem tudják maradéktalanul ellátni.

2016. január 1. napjától a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működik települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás önkormányzati feladat maradt. Az új feladatmegosztás továbbra is együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a központok részéről szakmai támogatás nyújtását írja elő.

Az új feladatmegosztás a következők szerint alakul:

- a települési önkormányzatok feladatkörében marad a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása;
- közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;
- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára is;
- családsegítés biztosítására az a települési önkormányzat köteles, amely polgármesteri hivaltal működtet, vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van;
- polgármesteri hivaltal működtető települési önkormányzat és a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni;
- a járásszékhely település lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni;
- a járásközpont települési önkormányzatának önálló szakmai egységben kell a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ feladatait biztosítania. A járásközpont települési önkormányzatának egy működési engedélye lesz a két feladat ellátásra.

Fenti változások következtében a Tabi járás területén a következőképpen alakult át a szolgáltatás és az ellátás a járáshoz tartozó 24 településen:

A járás területén négy közös önkormányzati hivatal működik (Tabi Közös Önkormányzati Hivatal, Kopolyi Közös Önkormányzati Hivatal, Andocsi Közös Önkormányzati Hivatal,

Törökkoppányi Közös Önkormányzati Hivatal), így négy család- és gyermekjóléti szolgálat jött létre, Tabon a járásközpontban pedig kialakításra került a család- és gyermekjóléti központ is, amely összefogja a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat és szakmailag koordinálja a családsegítő kollégák munkáját. Az újonnan megalapított család- és gyermekjóléti szolgálatoknál jelenleg minden közös önkormányzati hivatalban - melyekhez átlagosan 6-7 település tartozik - 1 fő családsegítő munkatárs látja el a családsegítést, emellett végzi a gyermekjóléti szolgáltatást, és jól funkcionáló jelzőrendszer működtet. **A tényleges összevont feladatellátást jelenleg összesen a Tabi járás területén 4 fő az előírásoknak megfelelő végzettséggel rendelkező családsegítő munkatárs látja el.** A tabi család- és gyermekjóléti szolgálat a magasabb lakosságszám miatt tervezi még plusz 1 fő családsegítő munkatárs foglalkoztatását. A család- és gyermekjóléti központban 1 fő intézményvezető, 1 fő esetmenedzser és 1 fő tanácsadó munkatárs végzi a munkát. A családsegítő munkatársak folyamatos szakmai kapcsolatban állnak az esetmenedzserrel és a tanácsadó munkatárssal. Abban az esetben, ha a gyermekjóléti szolgálathoz, így közvetlenül a településen dolgozó családsegítőhöz a jelzőrendszeri tagokon keresztül jelzés érkezik egy gyermek bármilyen formájú veszélyeztetéséről vagy bántalmazásáról, a családsegítő munkatársnak elsőként a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzserét kell értesítenie, a további intézkedéseket, esetmegbeszéléseket, gyámhivatali értesítést a családsegítő és az esetmenedzser folyamatos egyeztetések mellett közösen végzik.

Házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősök nappali ellátása

A 2016. január 1-jétől életbe lépett átalakítások után a Koppány-völgyi Alapszolgáltatási Központnál (KVAK) maradt a szociális étkeztetés mellett a jelenleg is működő házi segítségnyújtás feladatköre, melynek szolgáltatásai még mindig hiányosak. **Házi segítségnyújtás** 2010 előtt csak Tabon, Andocson, Nágocson és Kisbárapátiban működött, 2010. január 1-től társulásban történik a kistérségben a feladatellátás, ennek megszervezését és működtetését is a Koppány-völgyi Alapszolgáltatási Központ végzi. A szakmai létszám a következőképpen alakul: vezető gondozó 1 fő, teljes munkaidős szociális gondozó 5 fő. Azon kívül, hogy néhány településen nem megoldott, problémaként jelentkezik, hogy a szolgáltatásért fizetendő alacsony díj is túl magas a leginkább rászorultaknak, ezen kívül egyelőre szégyellik igénybe venni, így rossz a rászorultak elérési hatékonysága.

Az **étkeztetést** és a házi segítségnyújtást a Koppány-völgyi Alapszolgáltatási Központ azoknak a személyeknek biztosítja, akik a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt, tartósan vagy átmenetileg ezt igénylik. Az étkeztetés ellátásának érdekében a Koppány-völgye Többcélú Kistérségi Társulás megállapodást kötött a főzőhelyet fenntartó önkormányzatokkal. Főzőkonyhák Andocs, Tab, Kisbárapáti, Tengőd, Törökkoppány településeken találhatók. Az alapszolgáltatási központ pedig a főzőhelyekkel kötött megállapodást.

Szintén a KVAK működteti tovább az **idősök nappali ellátását**, amely egyedül Tabon és Kányában biztosított.

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások kapacitásainak értékelése

A kistérség és a projekt célterületének szociális szolgáltatásainak (főként a szociális kompetenciák fejlesztése, a mentálhigiénés ellátás, a felzárkóztatást elősegítő egyéni mentorálás terén) egyik alapproblémája, hogy a feladatok nagyságához mérten a szociális

munkások száma rendkívül alacsony, a perifériális kistelepüléseken a rászorulóknak elérése nehéz. Az infrastrukturális feltételek (helyiségek állapota, eszközök, bútorok) kezdetlegesek. A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás, különösen a krízis prevenció hatékonysága eszközök és humán erőforrás híján nem elegendő.

A településeken dolgozó, közvetlenül a célcsoporttal érintkező szakemberek száma az átalakítások hatására sem emelkedett, inkább leredukálódott. A terepen jelenlévő szociális munkások száma az előző évekhez képest még alacsonyabb, ennek köszönhetően az egy főre jutó településszám, így az ellátandó feladatok nagysága még magasabbá vált, a mélyszegény célcsoport elérése még mindig nehézkes, a rászoruló családok és gyerekek száma pedig egyre nő.

A falugondnoki és étkeztetési szolgáltatás nem teljes, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás nincs.

A jelenleg is működő házi segítségnyújtás nem teljes, igénybe vevői köre szűk, nem mindenhol megoldott az idősek nappali ellátása.

Munkába visszatérők számára a területen nincs szolgáltatás.

Humán szolgáltatások helyzete

Egészségügyi ellátás

A háziorvosi ellátás csak Törökkoppány és Nágocs településeken működnek a mikrotérségben. A Tabon működő Koppány-völgye Kistérségi Egészségfejlesztő Központ a járás járóbeteg ellátásának egészségügyi centruma, a járás rendelőinek döntő hányada itt található, itt biztosítják a szakrendelések működését. A hétfégi és a hétközi ügyeletet csak Tabon látják el, ezenkívül az egész járás területén 1 gyermekorvos praktizál szintén csak a tabi központban. Az egészségügy alapproblémája, hogy egy háziorvosra és házi gyermekorvosra a kistérségben kb. 1.000 lakos jut. A járás területén nincs kórház, a fekvőbeteg ellátás jellemzően a Siófoki Kórházban történik. Tabi központtal mentőállomás működik a kistérségben, ellátási területe nagyobb a kistérség határainál, 30 települést lát el. A mentőállomáson mentőápolók látnak el szolgálatot. Kapacitáshiányos a pszichiátriai betegek kezelése a kistérségben.

A közoktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások

A projekt célterületén óvoda és általános iskola csak Törökkoppányban és Nágocson működik.

Szabadidős tevékenységek, kultúra, sport

Szabadidős, kulturális programkínálat a fiatalok számára szinte nincs, a kistérségben egyetlen mozi sincs. Szocializációs helyek, közösségi terek sincsenek, sok településen még kocsmá, kisposta, bolt sincs, ahol találkozni, beszélgetni lehetne (pl. Kára). Fiókkönyvtári szolgáltatás a települések nagy részén elérhető. Rosszak az Internet elérhetőségi, sőt a mobil telefon térerő viszonyok is, a korábban kiépített e-pontok legtöbbször a felügyelet biztosításának hiánya és a gépek elavulása miatt már nem működik.

A kistérségben csak Tab városában van némi kulturális kínálat (Múzeum: Nagy Ferenc falfaragó állandó kiállítása, néprajzi gyűjtemény; Szüreti Fesztivál; Majális; Városi gyermeknap).

A sport területén hasonlóan kevés a lehetőség, a községi futball csapatok nagy része megszűnt, az egykori pályák tönkrementek. A fiatalok számára a tabi uszoda jelent sportolási lehetőséget, melyet a környező településeken élők a rossz tömegközlekedési feltételek miatt nehézkesen tudnak megközelíteni, ezen kívül jövedelmi viszonyaikhoz képest drága.

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokon kívüli humán szolgáltatások értékelése

A humán szolgáltatást nyújtó szervezetek, amelyek a kistérségben főként az iskolákra és óvodákra korlátozódnak, lehetőségeiket és a humán erőforrás minőségét tekintve hasonlóképpen elmaradnak a fejlettebb térségektől. Rendkívül gyenge az iskolákhoz kapcsolódó tanórán kívüli tevékenység minősége és intenzitása.

Nincsenek a szociális és mentális problémákkal küzdő gyermekek, fiatalok integrációját segítő kiegészítő humán, szabadidős, sport és kulturális szolgáltatások, programok.

Nincsenek a szétesett közösségek újjászervezését, megerősítését segítő közösségi, szocializációs terek és a közösségi animációt, kohézió teremtést, érdek artikulációt, identitástudat erősítést segítő programok.

Nincsenek közvetlenül a szegénység mérséklését célzó tevékenységek, amelyek segítenék az önellátási képesség, a jövedelemtermelő képesség fejlesztését, a közösségi élelmiszer és energia ellátó helyi termelő-fogyasztó rendszerek kialakulását és ezen keresztül a munkanélküliség mérséklését.

Nincsenek a pénzügyi írástudatlanság felszámolására, az adósságkezelésre, az asszertivitás fejlesztésére, az önálló életvezetési képesség kialakításának és megőrzésének segítésére irányuló tevékenységek, szolgáltatások.

A szektorok (egészségügyi, oktatási, szociális, vidékfejlesztési) és szférák (köz- és civil) helyi képviselői közötti rendszeres és hatékony együttműködést segítő programok és egy állandó helyi szakmai portál hiányoznak.

Az egyházak tevékenysége a célcsoporthoz kapcsolódóan a hitéleti tevékenységre korlátozódik.

Releváns helyi civil szervezetek, kezdeményezések, szolgáltatások

Az akcióterületet alkotó települések mindegyike Nágocs kivételével 500 fő alatti aprófalvak, rohamosan fogyó, elöregedett, alacsony iskolázottságú népességgel. Ilyen körülmények között a polgármesterek és képviselőtestületi tagok képzettsége, felkészültsége, helyzetértelmezési, információszerzési és kommunikációs képessége messze elmarad a kívánatostól. Ideális esetben az itt jelentkező hiányosságokat a civil szféra teljesítménye ellensúlyozza.

A civil szféra ugyanakkor az egész kelet-európai térségben, így hazánkban is gyenge, fejletlen, az elmaradott kistérségekben azonban szinte nem is létezik. Annak ellenére, hogy a statisztikák nagyobb számú szervezetet jeleznek, sok a közalapítású és a politikai indíttatásból alapított, nem valódi civil szervezet, valamint sok a papíron még létező, de tevékenységet nem végző egykori sport, kulturális, vagy más szabadidős tevékenységre létrehozott szervezet.

Valós humán szolgáltatást csak néhány oktatási intézményhez kötődő civil szervezet végez. A mélyszegénységben élők helyzetét két civil szervezet adományozó tevékenysége segíti

közvetlenül: a Máltai Szeretetszolgálaté és a Vöröskereszté. Jelentős még a Nágocson működő Reménység Alapítvány által fenntartott anyaotthon tevékenysége is.

Az elmúlt évek meghatározó civil fejlesztési folyamata volt a kistérség legelmaradottabb, déli részének komplex fejlesztését segítő Völgy Hangja Egyesület megszerveződése 2004-ben, és az általa megindított és szervezett civil fejlesztési és érdek artikulációs tevékenység. Ennek eredményeként eddig egy civil együttműködési platform (Koppányvölgyi Civil Háló), egy nonprofit közhasznú gazdasági társaság (SZOVISZ Kft), és több civil szervezet (térségi lovas turisztikai-, térségi vidékfejlesztési, hagyományőrző íjász-, egy somogydöröcskei és egy somogyacsa helyi fejlesztési egyesület) jött létre, amelyek nagymértékben javították a helyi fejlesztési érdekek megjelenítését a kistérségi, megyei és egyéb döntéshozatali szinteken.

1.2. A projekt céljainak bemutatása

A projekt átfogó célja az érintett települések társadalmi tőkéjének fejlesztése közösségeik megerősítése révén. A fő célkitűzést az alábbi részcélokat szolgáló törekvésekkel, akciókkal kívánjuk teljesíteni:

1. a helyi közösségek asszertivitásának fejlesztése a participatív tervezési, előkészítési módszerek alkalmazásával és a közösségi terek fejlesztésével;
2. a települések közösségei közötti együttműködés megerősítése közös rendezvényszervezési eszközpark létrehozása és közös rendezvények, társadalmi akciók szervezése révén;
3. a fiatalok, iskoláskorúak helyi kötődésének erősítése a helyi kulturális örökségi értékek megismerésére, megőrzésére épülő foglalkozásokkal;
4. a lakosság identitástudatának erősítése a helyi kulturális örökség feltárását, megőrzését elősegítő közösségi akciókkal;
5. a generációk közötti együttműködés megerősítése a mindkét irányú tudásáramlást segítő programokkal.

Természetesen a projekt végleges szerkezetét és tartalmát a participatív tervezési, előkészítési szakasz eredményei határozzák majd meg. Ugyanakkor a konzorciumot vezető szervezet több, mint egy évtizedes, az alulról építkező, közösségi alapú fejlesztés tervezésben (LEADER+, 2007-2013 LEADER, 2014-2020 LEADER programok, valamint TÁMOP 5.1.3.; 5.5.1., stb.) szerzett helyi gyakorlata alapján jól ismeri az érintett települések társadalmának szükségleteit, igényeit. A hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos települések társadalma elszegényedett, a lakossága drasztikusan fogy, közösségei szétestek, mértékadó középosztálya szinte teljesen eltűnt. Társadalmában új csoportok jelentek és jelennek meg – adósságcsapdából menekülő családok, hétvégi, vagy „második” házat vásárlók, az egykori falusi élet ma már nem létező romantikája iránt vágyakozó, városból kitelepülők, nyugat-európai nyugdíjasok – akiknek befogadása, integrációja a lecsökkent, kontrasztelektált helyi népességben inadekvát mintákat eredményez (a meggyengült közösségben egy-egy betelepülő helyismeret, kötődés nélkül indokolatlanul rövid időn belül önkormányzati tisztségviselővé, hangadóvá, domináns vállalkozóvá válik, míg máshol beilleszkedése hosszabb ideje sikertelen, stb.).

A projekt rész céljai a legégetőbb problémákat igyekeznek kezelni, így az együttműködés, kohézió és kommunikáció teljes hiányát és a helyi közösségek jelenleg rendkívül gyenge

asszertivitását orvosolná maga a participatív előkészítés folyamata és a közösségi terek fejlesztése (1. rész cél). A települések egykor önálló, több ezres közösségei jelenleg néhány száz főre zsugorodtak, így a települési szint szerepét a társadalom vonatkozásában is a mikrotérsegek vennék át, ezért alakítottuk ki a projekt konzorciumot egy mikrotérség bevonására. Eddigi tapasztalatainkból leszűrhető, hogy az egyes részközösségek együttműködését leginkább a konkrét tevékenységekben kialakított együttműködési kényszer indítja meg, így a mindenki által külön-külön igényelt, közösségi rendezvények céljait szolgáló eszközöket (színpad, sátor, padok, stb.) közösen működtetett (szét-és összeszerelés, tárolás, szállítás, stb.) és használt eszközpark kialakítására kívánjuk beszerezni. Ezen kívül előnyben részesítjük a közös szervezésű akciókat (2. rész cél).

Alapvető hiányosság, hogy a lakosság, de főként a helyi gyerekek, fiatalok nem ismerik a helyi örökség értékeit és a fiatalok már nem kötődnek olyan erősen a lakóhelyükhöz, mint a szüleik, nagyszüleik. Ezen egyrészt a helyi örökségi értékek (történelmi, történeti, néprajzi, természeti) mind teljesebb feltárásával, másrészt sokoldalú és hatékony megismertetésével segíthetünk, mely utóbbi más eszközöket igényel a gyermekek és fiatalok, valamint a felnőtt lakosság körében (3. és 4. rész cél). Az előbbiekkal összefügg, de mégis külön kiemelő szükségletként jelentkezik a generációk közötti kapcsolat, együttműködés, főként a tudásátadás szinte teljes megszűnése, amit célzott, az egymással történő kommunikációt kikényszerítő akciókkal (pl. fiatalok által végzett kulturális örökségi érték felmérés az idősebbek körében; régi kézműves technikák betanítása a fiataloknak, stb.) kívánunk rehabilitálni.

A projekt teljes mértékben illeszkedik az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjához. Az önkormányzatok értékei és küldetése között az első helyen szerepel a múlt történelmi és természeti értékeinek megőrzése, amely a pályázatban is kiemelkedő hangsúlyt kap. A projekt keretében létrehozni kívánt programok a helyi közösségeké, így mindenkié, aki a közösség életét megőrizni, építeni és jobbra tenni akarja. A konzorcium fontosnak tartja, hogy a célterület falvai olyan települések legyenek, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetést, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés a projektprogramokhoz, szolgáltatásokhoz. A Helyi Esélyegyenlőségi Programok átfogó célja, melyet jelenlegi projekt is szem előtt tart: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz és programokhoz történő egyenlő hozzáférés, a diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosítása.

A projekt célterületét alkotó településeken nem áll rendelkezésre Integrált Településfejlesztési Stratégia.

1.3. A projekt célcsoportjának bemutatása

A projekt célcsoportjának bemutatása valamint a célcsoport kiválasztásának, elérésének, bevonásának módszere az Előzetes célcsoport elemzésben (2. számú mellékletben) kerül ismertetésre.

A projekt fizikai befejezéséig (2021.09.30.) a helyi társadalmi akciókba összesen 100 fő hátrányos helyzetű személy bevonását tervezzük (a projekt adatlapon a cél elérése a megvalósítási időszak jelentéstételi időszakainak zárónapjaira is megadásra került), a

projektidőszak alatt a helyi társadalmi akcióinkban résztvevők számát pedig 400 főben határoztuk meg.

A projekt előkészítésének és megvalósításának segítésére legalább négy, helyben elfogadott, megfelelő képességű és lehetőleg fiatalabb, a korosztályok között közvetíteni képes közösségi animátor kiválasztását és foglalkoztatását tervezzük, akik a tervezési fórumokon, csoportbeszélgetéseken és egyéb alkalmakon kívül is kapcsolatot tartanak a lakossággal, különösen az aktív közösségi tagokkal, véleményvezérekkel és segítik a visszacsatolást a projekt menedzsment és szakmai vezetés felé. A közösségi animátorok településenként 5-10 fő intenzívebb bevonására alapoznak, de a célcsoport a teljes lakosság. Nagyon fontos az összezsugorodott középosztály tagjainak bevonása, ill. aktivizálása a folyamatban, amelyre külön figyelmet fordítunk, mert számukkal ellentétben közösségi hatásuk jelentős.

A projekt lehetőségeit a helyi társadalom életkörülményeinek megváltoztatásában természetesen erősen behatárolja az egy lakosra jutóan 5000 Ft körüli éves projekt keretösszeg. A szűkös források hatékonyabb felhasználása érdekében tervezzük a hatásokat sokszorozítani képes közösségi animátorok alkalmazását és a helyi örökségi értékek megismertetésére, megélésére épülő akciók előnybe helyezését. Ezért fontos a gyermekek és fiatalok számára kidolgozott programok, akciók előnybe helyezése is, mivel az oktatáshoz hasonlóan mind a ráfordítás hatékonysága, mind a helyi kötődést erősítő hatás szempontjából többszörös eredmények érhetőek el, mint a felnőtt lakosságra szabott tevékenységekkel.

Az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából megkönnyíti a helyzetet az a tény, hogy a projekt hatókörében nem található számottevő roma kisebbség, főként szegregáció. A legjelentősebb kisebbség a sváb származásúaké, mivel a megcélzott települések közel fele sváb település volt. Tervezett tevékenységeink között eddig is és az előkészítés függvényében a projekt keretében is szinte biztosan szerepelnek majd a sváb kisebbség örökségi értékeinek feltárására, megőrzésére vonatkozó tevékenységek, az eddigi felmérések szerint pl. az egyik település sváb helytörténeti tárgygyűjteményének gondozása, bemutathatóságának megteremtése is helyet kap majd a projektben. A nők bevonására a menedzsmentben és a célcsoporton belül eddig is nagy hangsúlyt fektettünk, mivel korábbi szociális projektjeink során azt tapasztaltuk, hogy közösségi aktivitásuk, hatékonyságuk jóval nagyobb, mint a férfiaké. A projekt egyik fő bázisának számító, a vezető szervezet által létrehozott és fenntartott közösségi tér (Hangya Ház) akadálymentesített.

2. A PROJEKT SZAKMAI TARTALMÁNAK BEMUTATÁSA

2.1. A megvalósítandó tevékenységek bemutatása

Az érintett települések elszegényedett, fogyó népességű, szolgáltatáshiányos aprófalvak, ahol a népesség, elsősorban a fiatalok megtartása kiemelten fontos, e mellett, nagyobb arányuk miatt az idősebbek közösségi aktivitásának fokozása is indokolt.

A projekt keretében megvalósítandó programok konkrét formája a közösségi tervezésre épülő előkészítési szakaszban alakul majd ki véglegesen, de az eddigi fejlesztési folyamat eredményei és a pályázat előkészítő fórumai alapján a konzorcium az alábbi célterületeket kiemelten szeretné kezelni:

- a korábban létrehozott KÖREINK (közösségi reorganizációs és információs központok) pontok hálózatának megerősítése;
- az iskolákkal történő együttműködés erősítése a közösségépítés és szemléletformálás hatékonyabbá tétele érdekében (helyi örökség értékeinek tudatosítása, vállalkozói szemlélet erősítése);
- a közösségfejlesztésben eddig sikerrel alkalmazott eszközök – helyi népi játék („paprikázás”) felelevenítése; az idősebb és a fiatalabb generációk összekapcsolása (hímzőkör, főzés, dalkör, stb. megerősítése);
- az elmúlt években sikerrel bevezetett „Koppányvölgy” c. ingyenes periodikus kiadvány újbóli elindítása.

Sajnos a közösségi infrastruktúra (terek, épületek, eszközök) leépült, elavult, hiányos. Az Egyesület ezen is szeretne segíteni a projekt eszközbeszerzési forrásaiból, közös használatú rendezvényszervezési eszközök beszerzésével. Ez a LEADER+ programban sikerrel alkalmazott módon zajlott, vagyis az önkormányzatok egyeztették igényeiket és közösen állították össze a beszerzendő eszközök listáját, amelyeket ingyenesen egymás rendelkezésére bocsátanak a rendezvényeikhez. Ily módon kisebb költségvetéssel is komplett eszköztár építhető ki és elkerülhető, hogy felesleges, párhuzamos kapacitások, vagy hiányok alakuljanak ki (pl. két színpad van, de padok nincsenek). Ezen kívül két önkormányzat jelzett igényt helytörténeti tárgygyűjteményük bemutathatóságát megkönnyítő üveges tárlók beszerzésére. Az eszközbeszerzés jelentős részét a konzorciumi partnerek bonyolítják le, mely tervezetten a 2018 szeptemberére megtörténik, hogy a szükséges eszközpark a Helyi cselekvési terv megvalósításának kezdetekor már rendelkezésre álljon, használható legyen.

2.1.1. Önállóan támogathat tevékenységek

Tevékenység neve	Helyzetelemzés - közösségek részvételével megvalósuló felmérés és tervezés
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közösségek részvételével megvalósuló felmérés és tervezés
Tevékenység célja, célsoportja	Közösségi interjúk elkészítése során a települések aktuális társadalmi, gazdasági helyzetének és mobilizálható erőforrásainak feltárása a lakosság bevonásával. A cselekvési és fejlesztési szükségletek, javaslatok közösségi megvitatása, közösségi beszélgetések, közösségi tervező műhelyek alkalmakkor, közösségi felmérés lebonyolítása, a Helyi cselekvési terv elkészítése. Célsoport: települések teljes lakossága
Tevékenység szakmai leírása	A projektmegvalósítás első szakaszában 2018 januárjától a közösségi interjúzások valósulnak meg a célterületen, a közösségi animátorok felveszik a kapcsolatot a lakossággal, majd kiválasztják azokat a véleményvezéreket, akik a legérdeklődőbbek és vélhetően cselekedni is akarnak a települések előrébbjutása érdekében, majd a közösségi

	animátorok közreműködésével ez a felmérő csoport keresi meg a lakosság passzívabb tagjait, majd tájékoztatja őket a közösségi felmérésről és a Helyi cselekvési terv összeállításáról. Az interjúk elemzését, összegzését és csoportosítását követően körvonalazódik a helyi identitás tartalma a településeken, képet kapunk a helyi közösségekről. Ezt követően 2018 júniusától elindulnak a közösségi beszélgetések, közösségi tervező műhelyek mind a 8 településen, majd megkezdődik a közösségi felmérés és annak eredményeként megszületik a célterület, tehát a 8 aprófalú közös Helyi cselekvési terve. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: közösségi interjúk készítői megbízási díja és munkáltatói járuléka (kb. 10 fő/település), vendéglátás költsége, adminisztrációs költségek.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A célterületet alkotó települések mindegyikéről elmondható, hogy a közösségi együttműködésben hiányosságok tapasztalhatóak. A lakosság körében az önszerveződő csoportok és az alulról jövő kezdeményezések, folyamatok száma igen csekély, szükséges azok szakemberek általi generálása és koordinálása.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. január
Megvalósítás tervezett vége	2018. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	2.416.800 Ft

Tevékenység neve	A térség közösségi tevékenységének történeti feltárása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A projekt által érintett térség, település, településrész közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele
Tevékenység célja, célcsoportja	Együttműködés kialakítása közművelődési, muzeális és könyvtári intézményekkel. Működési tapasztalatok, közösségi feladatok, értékek, jó gyakorlatok feltárása, bemutatása és megőrzése, a kontinuitás fenntartása és új értékek létrehozásának elősegítése érdekében. Célcsoport: érintett intézmények és szervezetek képviselői, a településeken élő felnőtt és gyermek lakosság
Tevékenység szakmai leírása	A települések közösségi életének megismeréséhez és fejlesztéséhez meg kell ismernünk a falvak azon adottságait, melyek meghatározzák a településen élők gondolkodásmódját: helyi történelem, helyi identitás, helyi kultúra sajátosságai, helyi szellemi élet, hagyományok, népszokások, természeti értékek. Ennek érdekében kezdeményezzük a térség közösségi tevékenységének történeti feltárását. Az első hónapokban az együttműködések kialakítása valósul meg az érintett intézményekkel és szervezetekkel, azt követően kezdődik meg a települések történeti feltárása, melyet előre láthatóan

	településenként 1-3 fő végez majd el. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: történeti feltárást végzők megbízási díja és munkáltatói járuléka (kb. 1-3 fő/település), adminisztrációs költség.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A települések közösségi életének megismeréséhez és fejlesztéséhez meg kell ismernünk a falvak azon adottságait, melyek meghatározzák a településen élők gondolkodásmódját: helyi történelem, helyi identitás, helyi kultúra sajátosságai, helyi szellemi élet, hagyományok, népszokások, természeti értékek.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. január
Megvalósítás tervezett vége	2021. március
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	2.977.200 Ft

Tevékenység neve	Közösségi akciók, tevékenységek, események
Tevékenység gazdájának megnevezése	Konzorciumi partnerek
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségi együttműködés dinamizálása, hagyományok feltárás, közösségi eredmények bemutatása, új közösségek létrehozása, kapcsolatok kezdeményezése. Célcsoport: a településeken élő felnőtt és gyermek lakosság
Tevékenység szakmai leírása	A lakossági igényekhez igazodva a közösség által létrehozott Helyi cselekvési terv alapján az összetartozást, a közösségi és helyi identitást erősítő közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása a közösségek részvételével magvalósuló felmérést és tervezést követően egészen a projektidőszak végéig legalább negyedévente egyszer, összesen legalább 16 alkalommal. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: előadói díjak, foglalkozásvezetők megbízási díja és munkáltatói járuléka, szabadtéri főzések költségei, anyagköltség, rendezvény szervezés.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A célcsoport részéről egyértelműen megfogalmazódott olyan szocializációs lehetőségek megteremtése, ahol a szórakozáson kívül mód nyílik hasznos információk megszerzésére, kulturális igények kielégítésére, tapasztalatcserére, a generációk közötti együttműködésre és az önszervező rendszerek megszervezésére. A családok szélesebb körének bevonása érdekében kezdetben, a tényleges együttműködések és összetartó közösségek kialakulásáig, mindenképpen szükség van valamilyen vonzó tartalom (sport, biciklitúra, játék, szórakoztató előadás, étkezési, illetve kávézási-teázási lehetőség, stb.) biztosítására. A fiatalok bevonása szempontjából ez még fontosabb, és számukra biztosítani kell a többiekkel elkülönült szocializáció lehetőségét

	is.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. december
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	4.116.720 Ft

Tevékenység neve	Programok, folyamatok
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségi együttműködés dinamizálása, helyi erőforrások, helyi hagyományok, történelem feltárása, iskolás gyerekek képességfejlesztése, ismeretterjesztés, művelődésszervezés. Célcsoport: a településeken élő felnőtt és gyermek lakosság
Tevékenység szakmai leírása	Félévente legalább egy új program elindítása a tervezéskor összeállított formában és témakörökben. A folyamatok megvalósítása során nagy hangsúly helyeződik a helyi lakosság aktív részvételére, a cselekvő magatartás kialakítására, inspiráló légkör létrehozására, sikeres megvalósításukkal hozzájárulhatunk többek között a generációk közötti különbségek csökkentéséhez, új emberi kapcsolatok kialakulásához is. A teljes projektidőszakban legalább 6 program/folyamat megvalósítása. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: előadói díjak, foglalkozásvezetők megbízási díja és munkáltatói járuléakai, szabadtéri főzések költségei, anyagköltség.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A felnőtt lakosság tagjai közül megkérdezettek többsége egyértelműen megfogalmazza, hogy helyben nincsenek szocializációs lehetőségek, ahol a gyerekek nélkül, kötetlenül meg lehetne beszélni a problémákat, át lehetne adni a tapasztalatokat több tématerületen. Ez főként délutánonként vagy a hétvégéken lenne jó, valamilyen közösséget erősítő tevékenységekkel (sport, klubest, stb.). A megkérdezett fiatalok körében több esetben felvetődött, hogy szükség lenne elsajátítani egy vállalkozás indításához és működtetéséhez kapcsolódó alapinformációkat, és jó lenne megismerni a kézenfekvő lehetőségként jelentkező háztáji termelő-feldolgozó, kézműves és egyéb otthon végezhető tevékenységeket és a kapcsolódó piaci lehetőségeket. A célcsoport részéről egyértelműen megfogalmazódott a rendszeres, klubszerű szocializációs lehetőségek megteremtése, ahol a szórakozáson kívül mód nyílik hasznos információk megszerzésére, tapasztalatcserére, a generációk közötti együttműködésre és az önsegítő rendszerek (szívességcseré) megszervezésére.

Megvalósítás tervezett kezdete	2019. február
Megvalósítás tervezett vége	2021. augusztus
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	1.762.560 Ft

Tevékenység neve	Helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, a közösségi együttműködés dinamizálása, önkéntesség népszerűsítése. Célcsoport: települések teljes lakossága
Tevékenység szakmai leírása	A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése érdekében a már működő közösségi oldal továbbfejlesztése mellett 1.000 példányban megjelenő Koppányvölgy című kiadvány szerkesztése, mely kiadásában a helyi lakosság szerkesztőként is közreműködik, és amelyben folyamatosan tájékoztatjuk a lakosságot az aktuális programkínálatról, a csatlakozási lehetőségről az egész projektidőszakban. Az újságot Törökkoppányban, Szorosadon, Kárán, Somogydöröcskén, Somogyacsán, Miklósiban, Zicsben és Nágocson terjesztenénk. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: újság nyomdai előállításának költségei.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A célterületen élő lakosság jelezte, hogy hiányolják a TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0300 azonosítószámú pályázatnak köszönhetően kiadott Koppányvölgy újságot, jó lenne, ha az újság ismét megjelenne a településeken, melynek szerkesztésébe a lakosság is bekapcsolódhatna. A megkérdezettek legszívesebben családi vonatkozású, egészségügyi, megélhetési, közösségi, kertészeti, szabadidős témájú tartalmakat is olvasnának szabadidejükben.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. október
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	1.872.000 Ft

Tevékenység neve	Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban	Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok,

meghatározott támogatható tevékenységekhez	folyamatok megvalósítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségi együttműködés dinamizálása, önkéntesség népszerűsítése, a közösségfejlesztési folyamat eredményeinek értékelése, hatásainak elemzése, releváns esetben a Helyi cselekvési terv aktualizálása. Célcsoport: települések teljes lakossága
Tevékenység szakmai leírása	A helyi cselekvési terv megvalósítási időszakában olyan konkrét célok köré szerveződő, közös gondolkodásra ösztönző nyilvános találkozók szervezése, melyeken a települések lakosságát foglalkoztató problémákra, kérdésekre a résztvevő közösség maga fogalmazza meg a választ, és indítja el a megoldási folyamatot. Az első évben legalább 4, a további két évben évente legalább 2-2 alkalommal, a projekt teljes időtartama alatt összesen legalább 8 alkalommal. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: vendéglátás.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A Helyi cselekvési terv 3 éves megvalósítási időszaka során szükség van a megvalósítás alatt lévő közösségfejlesztési folyamat értékelésére, a várt és nem várt hatások elemzésére. Mivel a 3 éves periódus alatt biztosan lesznek később bekapcsolódó résztvevők is, lehetőséget kell biztosítani az ő elképzeléseik, ötleteik meghallgatására, igényeik projektbe építésére.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. november
Megvalósítás tervezett vége	2021. július
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	80.000 Ft

Tevékenység neve	A cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok áttekintése, amennyiben releváns megújítása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok áttekintése, amennyiben releváns megújítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok áttekintése, majd amennyiben releváns azok megújítása. Célcsoport: együttműködő intézmények, civil szervezetek képviselői
Tevékenység szakmai leírása	A térségben 2013-ban a konzorciumvezető szervezet komplex társadalmi-, gazdasági és környezeti felmérést, helyi örökségi értékleltározást végzett, majd közösségi tervezési folyamat segítségével egy komplex cselekvési tervet dolgozott ki a térségre. Ennek alapján 2014-ben a Földművelésügyi Miniszter natúrpark címet adományozott a 10 településből álló Koppányvölgy Natúrparknak. Ez a legfrissebb és

	legrészletesebb stratégiai dokumentum, ennek aktualizálása helyet kap majd a jelen közösségfejlesztési folyamatban. Ilyen stratégia a helyi LEADER fejlesztési stratégia is, de ez a szélsőségesen lecsökkentett források miatt nem jelentős és rugalmasan nem is változtatható, így átdolgozása nem annyira fontos. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: vendéglátás.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Az idő múlásával a települések társadalom- és gazdaságfejlesztése tekintetében meghatározó dokumentumai közül a Helyi cselekvési tervhez illeszkedő stratégiai dokumentumok aktualizálásra, átgondolásra szorulhatnak, ezért áttekintésük és megújításuk szükséges.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. április
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	30.000 Ft

Tevékenység neve	Közösségi információs pontok kialakítása a településeken
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségi információs pontok kialakítása mind a 8 településen, tájékoztatás a közösségfejlesztési folyamatról, eredményekről. Célcsoport: települések teljes lakossága
Tevékenység szakmai leírása	A célterület mind a 8 településén széles hozzáférést biztosító közösségi térként funkcionál, lehetőség szerint közművelődési intézményben vagy könyvtárban lévő közösségi információs pont kialakítása, ahol az érdeklődők a Helyi cselekvési terv megvalósítási időszakának egészében naprakész tájékoztatást kaphatnak a közösségfejlesztési folyamatról, annak eredményeiről és az ahhoz való csatlakozási lehetőségekről.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A célterület mind a 8 településén folyamatosan tájékoztatni szükséges a célcsoportot a projekt nyújtotta lehetőségekről, a megvalósított fejlesztésekről, elért eredményekről, hogy még több emberhez eljuthasson a fejlesztés eredménye, és még több lakos csatlakozhasson a programokhoz.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. október
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	0 Ft

Tevékenység neve	Partnerségi együttműködések - szakmaközi egyeztetések
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosításához kapcsolódóan a partnerségi együttműködések létrehozása, intézményi, ágazati együttműködések kialakítása, szakmaközi egyeztetések szervezése. Célcsoport: érintett intézmények és szervezetek képviselői
Tevékenység szakmai leírása	A közösségek részvételével megvalósuló felmérést és tervezést követően partnerség kialakítása, együttműködések megteremtése az ágazatok és intézményeik között. A közösségek fejlesztésében érintett kulturális, szociális, köznevelési, ifjúsági intézmények, civil és egyházi szervezetek együttműködési rendszerének működtetése a Helyi cselekvési terv megvalósítási időszakának egészében. 2019 áprilisában a kialakult partnerség (legalább 10 együttműködő partner) megrendezi első szakmaközi egyeztetését, melyet fél év elteltével újra és újra megvalósít. A projektidőszak során összesen legalább 5 szakmaközi egyeztetés valósul meg. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: vendéglátás.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A programok sikeres lebonyolításához, a közösség tagjainak „vezetéséhez” nélkülözhetetlen jól működő, közösen gondolkodni és cselekedni tudó partnerség kialakítása, együttműködések megteremtése az ágazatok és intézményeik között.
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. október
Megvalósítás tervezett vége	2021. április
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	50.000 Ft

Tevékenység neve	Véleményvezérek képzése
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségek aktív magjának, véleményvezéreinek képzése, szemléletformálása. Célcsoport: települések teljes lakossága, véleményvezérek
Tevékenység szakmai leírása	Évente legalább 1 alkalommal megélhetést közvetlenül befolyásoló lehetőségekkel kapcsolatos házi képzések megvalósítása. A projektidőszak során összesen legalább 3 képzés lebonyolítása.

Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Az Egyesület eddig szemléletformáló tevékenységei során kiderült, hogy teljesen hiányoznak, illetve nehezen férhetők hozzá a megélhetést közvetlenül befolyásoló lehetőségekkel kapcsolatos gyakorlati információk (háztáji gazdálkodás, feldolgozás, helyi termékek piaci lehetőségei, energiatakarékosság, épületszigetelés, napenergia hasznosítás, komposztálás, szürkevíz/esővíz hasznosítás, stb.). Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: előadói díjak, vendéglátás.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. november
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	168.000 Ft

Tevékenység neve	Tapasztalatcserék, tanulmányutak
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	A közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása
Tevékenység célja, célcsoportja	A közösségek aktív magjának, véleményvezéreinek és vezetőinek motivációja, jó gyakorlatok bemutatása közös tanulmányutak alkalmával, szakmai tapasztalatcsere. Célcsoport: települések teljes lakossága, véleményvezérek, települések vezetői, önkormányzati hivatalok dolgozói
Tevékenység szakmai leírása	A projektidőszak során évente két motivációs tanulmányút kerül lebonyolításra, melynek célja a célcsoport motivációja. A településen élőknek, sok esetben még a falvak vezetőségének sincs elegendő információjuk az esetlegesen otthon végezhető, vagy önfoglalkoztatást biztosító munka-, vagy jövedelemszerzési lehetőségekről, háztáji gazdálkodásról, a környezetvédelemmel és megújuló energetikai fejlesztésekkel kapcsolatos témákról. Évente egy nagyobb létszámú (várhatóan 30 fő) egynapos belföldi valamint egy kisebb csoportnak szervezendő (várhatóan 8 fő) kétnapos külföldi tanulmányút szervezése, a projektidőszak során összesen legalább 6 kirándulás lebonyolítása történik meg. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: előadói díjak, vendéglátás, szállásköltség, buszköltség.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A civil szervezetek képviselőinek jelzése, hogy szükséges lenne a településeken élő közösségek aktív magjának, véleményvezéreinek és vezetőinek motivációjára. A vállalkozó kedv felkeltésének jó eszköze lenne jó gyakorlatok meglátogatása, közös tanulmányutak szervezése.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. május
Megvalósítás tervezett	2021. július

vége	
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	2.256.000 Ft

2.1.2. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

Tevékenység neve	Nyilvánosság biztosítása
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Nyilvánosság biztosítása
Tevékenység célja, célcsoportja	az ÁUF 10. fejezete alapján
Tevékenység szakmai leírása	"C" típusú táblák elkészítése és elhelyezése (Völgy Hangja Egyesület + 8 konzorciumi partner), Fotódokumentáció készítése a teljes projekt időszak alatt. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: táblák beszerzése, fotódokumentáció készítése.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	Nem releváns, kötelezően megvalósítandó tevékenység
Megvalósítás tervezett kezdete	2018. január
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	108.428 Ft

2.1.3. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

Tevékenység neve	Biciklitúra a Koppányvölgy Natúrpark területén
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közlekedésbiztonsági programok
Tevékenység célja, célcsoportja	A kerékpáros kultúra népszerűsítése, a kerékpárosok közlekedésbiztonságát célzó szemléletformálás, a Koppányvölgy Natúrparkban rejlő lehetőségek bemutatása, a helyi lakosság natúrparki küldetéstudatának kialakítása. Célcsoport: a településeken élő felnőtt és gyermek lakosság
Tevékenység szakmai leírása	2019 májusától kezdődően a Koppányvölgy Natúrpark területén és túraútvonalain a natúrparkot népszerűsítő, a natúrparki identitástudatot erősítő biciklitúrákat szervezünk felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt évente legalább 2 alkalommal. A túra

	megkezdése előtt a túravezető ismerteti a csapattal a kerékpárosokra vonatkozó KRESZ-szabályokat, bemutatja a kötelezően előírt kerékpár tartozékokat és a kerékpárost védő felszereléseket. Ezt követően kezdődik meg maga a túra, melynek során minden alaklommal az útvonalhoz igazodva mutatjuk be a résztvevőknek a Koppányvölgy Natúrpark különböző értékeit (botanikai-, faunisztikai-, kiemelt néprajzi-, régészeti-, történelmi értéke). A kirándulások során szeretnénk vendégüllátni az érdeklődőket a Koppányvölgyi túraútvonal útba eső pihenő helyein, ahol lehetőség van kemencében sütni, vagy szabad tűzön főzni. A biciklitúrák konkrét útvonalait a helyi lakosság részvételével magvalósuló közösségi tervezés alkalmakor határozzuk meg, és a Helyi cselekvési tervbe rögzítjük. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: túravezetők megbízási díja és munkáltatói járulékai, vendéglátás.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A családok szélesebb körének bevonása érdekében kezdetben, a tényleges együttműködések és összetartó közösségek kialakulásáig, mindenképpen szükség van valamilyen vonzó tartalom (sport, biciklitúra, játék, szórakoztató előadás, étkezési, illetve kávézási-teázási lehetőség, stb.) biztosítására. A fiatalok bevonása szempontjából ez még fontosabb, és számukra biztosítani kell a többiekől elkülönült szocializáció lehetőségét is.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. május
Megvalósítás tervezett vége	2021. szeptember
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	415.520 Ft

Tevékenység neve	Biciklis szomszédoló piknik
Tevékenység gazdájának megnevezése	Völgy Hangja Egyesület
Illeszkedés a Felhívásban meghatározott támogatható tevékenységekhez	Közlekedésbiztonsági programok
Tevékenység célja, célcsoportja	A kerékpáros kultúra népszerűsítése, a kerékpárosok közlekedésbiztonságát célzó szemléletformálás, a Koppányvölgy Natúrparkban rejlő lehetőségek bemutatása, a helyi lakosság natúrparki küldetéstudatának kialakítása. Célcsoport: a településeken élő felnőtt és gyermek lakosság
Tevékenység szakmai leírása	2019 júniusától kezdődően biciklis szomszédoló piknikeket rendezünk felnőtteknek és gyerekeknek egyaránt, minden alkalommal másik település látja majd vendégül a biciklitúrázókat. A biciklis csapat tervezetten egy kiinduló pontról kezdi meg a biciklitúrát, melynek végállomása egy a Helyi cselekvési terv elkészítése során a közösség által kijelölt a célterülethez tartozó település lesz, a helyben lakók piknikkel

	várják a túrázókat, ahol közös szabadtéri főzés mellett, az adott település is bemutatkozik. Az érdeklődők különböző foglalkozások alkalmával, helyi foglalkozásvezető közreműködésével még jobban megismerkedhetnek az érintett szomszéd falvak történetével, hagyományaival, néprajzi értékeivel. A programnak köszönhetően a kerékpáros kultúra és az egészséges életmód népszerűsítése mellett a szomszéd települések lakossága jobban megismerheti egymást, új emberi kapcsolatok születhetnek, elindulhat a falvakban élők közötti szívésségcsere is. Megvalósításhoz kapcsolódó költségek: foglalkozásvezetők megbízási díja és munkáltatói járuléakai, szabadtéri főzések költségei, anyagköltség.
Tevékenység iránti igény bemutatása, indokoltsága	A családok szélesebb körének bevonása érdekében kezdetben, a tényleges együttműködések és összetartó közösségek kialakulásáig, mindenképpen szükség van valamilyen vonzó tartalom (sport, biciklitúra, játék, szórakoztató előadás, étkezési, illetve kávézási-teázási lehetőség, stb.) biztosítására. A fiatalok bevonása szempontjából ez még fontosabb, és számukra biztosítani kell a többiekétől elkülönült szocializáció lehetőségét is.
Megvalósítás tervezett kezdete	2019. június
Megvalósítás tervezett vége	2021. június
Tevékenység megvalósításának becsült költsége (Ft)	611.680 Ft

A tevékenységek rendszere, konkrét tartalma természetesen a felmérés és közösségi tervezési szakaszban alakul majd ki, ennek megfelelően minősége, hatékonysága a közösségi tervezési munka minőségén múlik majd. A konzorciumvezető szervezete több mint egy évtizede folytat eredményes helyi közösségfejlesztési és vidékfejlesztési tevékenységet, amelyet végig participációs technikákra alapozott, így, reményeik szerint a kialakított bizalom és rutin ebben a projektben is garantálja majd a hatékonyságot.

2.1.4. Horizontális és fenntarthatósági szempontok érvényesülése

Az Egyesület a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszünteti.

A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket. A konzorciumban résztvevő települési önkormányzatok (8 önkormányzat) mindegyike rendelkezik helyi esélyegyenlőségi programmal, melyek a pályázati területen benyújtásra kerültek.

Az Egyesület és a konzorciumi partner önkormányzatok sem ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szervek, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személyek, ezért esélyegyenlőségi terv megléte az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63.§-nak megfelelően esetünkben nem releváns, azzal nem rendelkezünk.

A támogatást igénylő a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt fizikai befejezését követő legalább 3 évig az alábbi szolgáltatásokat fenntartja:

- a célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagok saját honlapján online elérhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek részére;
- a támogatással megvalósított projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatását tartalmazó tanulmány készítése, a saját és adott esetben a bevont települések honlapján online hozzáférhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek és a lakosság részére;
- a projekt keretében elkészült tájékoztató anyagok ingyenes, online elérhetőségének biztosítása saját és adott esetben a bevont települések honlapján.

2.2. Szervezeti feltételek és infrastrukturális feltételek átfogó bemutatása

2.2.1. Szervezeti struktúra

A projekt adminisztratív központja a konzorciumvezető, Völgy Hangja Egyesület Törökkoppányban a Kossuth L. utca 66. szám alatt megtalálható központi irodája. Itt kap elhelyezést a projekt megvalósításának szakmai irányítását végző szakmai vezető és projekt menedzser valamint a pénzügyi vezető.

A projekt megvalósítását a teljes projektidőszak alatt (45 hónap) a heti 20 órában dolgozó szakmai vezető irányítása mellett szintén heti 20 órában dolgozó 4 fő közösségi animátor végzi. A közösségi animátorok felelősek a közösségi felmérés és tervezés lebonyolításáért, a közösségi akciók, rendezvények, programok, folyamatok, foglalkozások, fórumok, egyeztetések, képzések, tanulmányutak szervezéséért és dokumentálásáért, ők végzik a véleményvezérekkel, a célcsoporttal, családokkal, fiatalokkal, gyerekekkel, idősekkel való közvetlen kapcsolatépítést és kapcsolattartást a célterületen, melyet 4 mikrotérsgre bontottunk. Az első mikrotérsgét Törökkoppány, a másodikat Somogyacsa és Somogydöröcske, a harmadikat Miklósi, Kára, Szorosad, a negyediket pedig Nágocs és Zics falvak alkotják. Egy mikrotérsgben egy közösségi animátor látja el a projekttel kapcsolatos feladatokat.

Jelen pályázat elnyerése esetén a szakmai vezetői feladatokat a jelenleg külső munkatársként dolgozó Madarász Anna (művelődésszervező, 6 év projekt menedzsment tapasztalat) látja majd el, ő felel a közösségfejlesztési tevékenységek irányításáért, a közösségfejlesztő animátorok munkájának folyamatos ellenőrzéséért, az egyes tevékenységek, szolgáltatások tartalmi és tematikai vonatkozásaiért, a konzorciumi partnerekkel, az együttműködő partnerekkel valamint a releváns térségi szakmai intézményekkel való kapcsolattartásért. A szakmai vezető feladatköre még a foglalkozások és a rendezvények szervezése közben jelentkező szakmai igények kielégítése, a szakmai adminisztrációs tevékenységek elvégzése, valamint a szükséges szakértők (közösségi interjúzásban közreműködők, történeti feltárást

végzők, előadók, foglalkozásvezetők, túravezetők) felkeresése, kiválasztása, szakmai munkájuk nyomon követése.

2.2.2. Projektmenedzsment

Az Egyesület alkalmazásában álló projektmenedzsment végzi a projekt megvalósítás adminisztratív feladatait, amelyek - tekintettel a szerteágazó tevékenységre - gyakorlatilag rendelkező pénzügyi menedzsment és projektmenedzsment kívánnak meg. A projektmenedzsment feladatokat a szakmai vezető (Madarász Anna) fogja ellátni a teljes projektidőszakban heti 2 órás munkavégzéssel, aki felel a határidők betartatásáért, a projekt visszacsatolási és irányítási cselekményeinek megszervezéséért, a projekt szakmai tevékenységeinek folyamatos dokumentálásáért és a bekért szakmai, ill. pénzügyi inputok alapján az időközi jelentések összeállításáért. Munkáját segíti, hogy a feladathoz rendelkezésre áll a főpályázó teljes körűen felszerelt központi irodája (Törökkoppány, Kossuth L. utca 66.) és hasonló nagyságrendű projektek és programok menedzselésében (TÁMOP-5.1.3-09/2-2010-0003, TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0300, TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0277 stb.) megszerzett gyakorlata. Ezek a kapacitások lehetővé teszik az esetleges kiegészítő, ill. többlet adminisztrációs feladatok teljesítését. Mivel a projektmenedzsment és a szakmai vezetői feladatokat ugyan azon személy látja el, ezért a szervezési és az ehhez kapcsolódó kommunikációs feladatokat ő végzi el.

A projektmenedzsment munkáját segíti a pénzügyi vezető, aki főként a könyvelés előkészítését, a pénztári tevékenységek szervezését bonyolítja le, ezenkívül a pénzügyi inputok alapján a kifizetési kérelmek összeállításáért és a pénzügyi tevékenységgel kapcsolatos feladatok ellátásáért felelős. A projekt pénzügyi menedzsmentjét a szervezet gazdasági irányítását végző Váczai Korinna (10 év vonatkozó tapasztalat) látja majd el a teljes 45 hónapos projektidőszak alatt heti 2 órás munkavégzéssel.

A Völgy Hangja Egyesület az előző időszakban egyéb pályázatok mellett több az érintett projektípussal megegyező pályázatot nyert és bonyolított le, a szakmai megvalósításon túl a projekt- és pénzügyi menedzsment feladatokat is ellátta az egymással szinkronban futó TÁMOP-5.1.3-09/2-2010-0003 (160 m Ft), TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0300 (46 m Ft), TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0277 (18 m Ft) azonosítószámú projekteken 2011-2015 között, a pályázatok mindegyikét sikeresen lezárta a vállalt indikátor értékek felülteljesítésével.

2.2.3. A rendelkezésre álló és szükséges erőforrások

Az Egyesület az elmúlt 5 év átlagában 6-7 fő teljes munkaidőjű alkalmazottal és több mint 100 m²-es korszerű, felszerelt irodával (WIFI, telefon, fax, fénymásológépek, 4 db PC, 6 db laptop, fényképezőgépek, szoftverek, irodabútorok, projektorok stb) rendelkezik, amely menedzsment célokra a projekt rendelkezésére áll.

A szakmai megvalósításhoz rendelkezésre állnak Törökkoppányban a Kossuth L. utca 68. szám alatt található, 2011 nyarán átadott, teljesen felszerelt mikrotérségi közösségi ház (Hangya-ház) kapacitásai: összesen több mint 260 m²-es közösségi tér, ebből 1 db 80 m²-es közösségi rendezvényterem, 1 db iroda a közösségfejlesztő munkatársak részére, 1 db foglalkoztató szoba, könyvtár. Kisebb közösségi terek (pl KÖREINK – Somogyacsán és Somogydöröcskén) a célterület minden településén megtalálhatóak és rendelkezésre állnak.

A szabadtéri rendezvények lebonyolításához Törökkoppányban a fedett pihenőkkel, kemencékkel, vizesblokkal ellátott Koppány vezér szabadidőpark, Miklósiban a Nagy Tímea szabadidőpark adja a helyszínt, a többi település is rendelkezik kisebb-nagyobb szabadtéri területekkel, parkokkal a programok megvalósításához.

A főpályázó a projekt megvalósítás során felhasználja az általa kezdeményezett és irányított Koppányvölgyi Civil Háló kapacitásait, kapcsolatrendszerét is, így hatékonyabbá teszi a közösségi munkát. Ezenkívül a konzorciumi partnerek megkérdőjelezhetetlen társadalmi tőkéje is elengedhetetlenül fontos a projekt sikerének biztosításához.

2.3. Tervezett partnerség bemutatása

Egy tevékeny helyi civil aktivista csoport által 2002-ben létrehozott közösség Völgy Hangja Egyesület néven 2004-ben szervezetté alakult, és az elmaradott Tabi kistérség déli részének komplex fejlesztését tűzte ki céljául fenntartható társadalmi-, gazdasági és környezeti rendszerek létrehozása érdekében. Eddigi törekvései szinte minden területen (civil szféra, ill. a helyi közösségek fejlesztése, érdek artikuláció és érdek-érvényesítés erősítése, környezetvédelem és tájrehabilitáció, fenntartható gazdálkodási módok népszerűsítése, helyi termékek létrehozása, helyi kulturális örökség megőrzése, stb.) sikerrel jártak, de minden esetben problémát okozott a megfelelő humán erőforrás előteremtése az előregedő, passzív és alacsony iskolázottságú helyi népességben. Az egyetlen biztos támaszt azon helyi családok tagjai jelentették és jelentik – ez tagsága és alkalmazottainak összetételéből is lemérhető –, akik helyben találták meg megélhetésüket és felelősen képviselik a helyi érdekeket. A térség társadalmi jólétének ebből következően egyértelmű alapfeltétele az elvándorlás és a kedvezőtlen demográfiai mutatók miatti népességfogyás mérséklése és az erős, ellenálló helyi családok megteremtése.

Ennek megfelelően, a szervezet céljait tekintve a helyi családok és az általuk alkotott közösségek megerősítése, összefogásuk elősegítése alapvető fontosságú, elsősorban annak érdekében, hogy a helyi társadalmat felkészítse a közeljövőben várható gazdasági-, pénzügyi-, társadalmi és környezeti válságfolyamatok következményeinek túlélésére, ill. az ezektől való mielőbbi függetlenedésre.

A Völgy Hangja Egyesület több mint 10 éves gyakorlattal rendelkezik a helyi térség- és vidékfejlesztés koordinációs folyamataiban, többek között szociális, településfejlesztési, környezetvédelmi, oktatással és szakképzéssel kapcsolatos valamint kulturális projektek tervezését és végrehajtását végezte már el. Ennek köszönhetően a projektben érintett térség önkormányzati és civil szervezeti képviselőivel hosszú ideje kiváló munkakapcsolatban van, ami a projekt megvalósítást nagymértékben segíti. Az elmúlt években társadalmi, gazdasági és környezeti téren egyaránt jelentős és sikeres fejlesztéseket hajtott végre. Ezek közül kiemelkedik a térség Leader+ programjának gesztorálása, majd az ÚMVP Leader (2007-2013) program megszervezése és szakmai koordinációja. A szakmai koordináció talán leglényegesebb része a térség fejlesztését célzó komplex fejlesztési stratégia kidolgozása és folyamatos nyomon követése, alakítása. 2014 szeptemberében az Egyesület 10 önkormányzattal és 7 civil szervezettel együttműködve megalakította Koppányvölgy Natúrparkot, amely a tíz magyar natúrpark közül a nyolcadikként jött létre, jelentőségét kiemeli, hogy nem egy kiemelkedő fontosságú turisztikai vonzáspontra alapul, hanem a natúrparki küldetés többi alappillére (szemléletformálás, természetvédelem, vidékfejlesztés)

kívánja nagyobb hangsúllyal gyakorolni és bemutatni. A helyi társadalmi együttműködés és a hálózatosodás fejlesztését valamint a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások működését hatékonyan segítette az Egyesület két TÁMOP projektje, a helyi családi összefogás megerősítésére irányuló „Koppányvölgyi Kaláka” – Összefogás a koppányvölgyi családokért (TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0300) és az újratermelődő mélyszegénység mérséklését célzó „Felfelé a lejtőn” – összefogás a mélyszegénységben élők integrációjáért a Tabi kistérségben (TÁMOP-5.1.3-09/2-2010-0003) című projektek, valamint az Integrált Községi és Szolgáltatói Tér program. Jelen pályázat szempontjából mindegyik meghatározó fontosságú, hiszen ezek révén kialakult a hatékony végrehajtáshoz szükséges kapcsolati és bizalmi rendszer, valamint a rendezvények, programok lebonyolításához szükséges közösségi terek. Kulturális nevelés a Koppányvölgyben című (TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0277) pályázata civil összefogásra és a helyi oktatási intézményekkel kialakított sikeres együttműködésre alapozva nem formális és informális tanulási formák segítségével egy komplex tanórán kívüli nevelési programmal fejlesztette az itt élő kisebb és nagyobb gyermekek kulturális tudatosságát. A megvalósított tevékenységek a térség gazdag, de az oktatásban és a helyi közösségi tevékenységekben nem kellően feldolgozott történelmi és néprajzi kulturális örökségének megjelenítésére és interaktív, változatos formában történő megélésére épültek. Az Egyesület irodája nem járás, vagy megyeközpontban, hanem a célterületen, Törökkoppányban található, itt dolgozó munkatársai napi kapcsolatban vannak a térség önkormányzati vezetőivel, civil szervezeti és egyházi képviselőivel, vállalkozóival és más véleményvezéreivel.

Jelen pályázatban a Völgy Hangja Egyesület a leginkább összetartó 8 falu összefogásával, Törökkoppány Község Önkormányzatából, Szorosad Község Önkormányzatából, Kára Község Önkormányzatából, Miklósi Község Önkormányzatából, Somogydöröcske Község Önkormányzatából, Somogyacsa Község Önkormányzatából, Zics Község Önkormányzatából és Nágocs Község Önkormányzatából álló konzorcium vezetőjeként igyekszik megerősíteni a helyi közösséget és az összetartást. A települések mindegyike 1000 fő alatti aprófalú, két jelentősebb, középosztálybeli értelmiséggel is rendelkező közössége Törökkoppány és Nágocs. A projekt így a több mint 10 éves közösségfejlesztési múlt tapasztalataira, az érintett önkormányzatok együttműködésére és a sikeresen megvalósított, közösségi tervezésre, összefogásra épülő projektek nyomán kialakuló bizalomra építhet, ami szavatolja a jelen pályázat előkészítő tevékenységeinek hatékonyságát.

2.4. A saját teljesítésben végzett tevékenységek

Saját teljesítésben végzett tevékenységek nincsenek.

2.5. A tervezett költségek szakmai indokoltsága

A projekt tervezett költségvetése a 2.1. fejezetben bemutatott részletes programtervvel összhangban a pályázati kitöltő programban részletezettek szerint a költséghatékonyság és a piaci árak figyelembe vételével került összeállításra, nem tartalmaz jelentős, közbeszerzési határt elérő beszerzést. A bér jellegű költségek mellett projekt előkészítéshez, eszközbeszerzéshez, szakmai megvalósításhoz (szolgáltatások, tájékoztatás és nyilvánosság, egyéb költségek), a célcsoport támogatásához valamint a projektmenedzsmenthez

kapcsolódó költségeket tartalmaz. A Felhívás 5.7. pontjában leírt szakmai jellegű belső költségvetési korlátoknak megfelel a következő táblázat szerint.

KÖLTSÉGKORLÁT BETARTÁSÁT IGAZOLÓ TÁBLÁZAT		
A projekt elszámolható összes költsége: 57.500.198 Ft		
Költségtípus	Maximálisan elszámolható mérték	Igényelt költségek
Stratégiai vagy egyéb, koncepcionális jellegű dokumentum készítése A projekt elszámolható költségei arányában legfeljebb 5 %	2.875.010 Ft	1.500.000 Ft
Eszközbeszerezés A projekt elszámolható költségei arányában legfeljebb 10 %	5.750.020 Ft	5.740.000 Ft
Közlekedésbiztonság javítását segítő programok Maximális elszámolható mérték bruttó 5 millió Ft	5.000.000 Ft	1.027.200 Ft

3. KAPCSOLÓDÁS

A projektben érintett települések mindegyike a Koppányvölgyi Leader HACS tagja, így ugyanaz a Helyi Fejlesztési Stratégia vonatkozik a konzorcium tagjaira. A helyi kiírások októberben várhatóak és mindössze két közvetve kapcsolódó témájú kiírást tartalmaznak. Az egyik a térségben évek óta sikerrel folytatott általános iskolai vállalkozói szemlélet erősítő program (REAL) infrastruktúrájának megerősítését szolgáló kiírás (iskolai helyi termék előállító műhelyek kialakítása), amely az eszközbeszerzések terén tartalmazhatna átfedést, de a jelen projekt rendezvényszervezési eszközök beszerzését támogatja. A másik ilyen kiírás a legelmaradottabb mikrotérségek humán erőforrás kapacitásának átmeneti megerősítése helyi pályázati referensekkel, akik nem végeznek közösségfejlesztési munkát és bérük teljes mértékben elhatárolódik a jelen projekttől. A többi kiírás jelen projekthez tárgyában sem kapcsolódik, túlnyomórészt a térségi turisztikai és helyi termék infrastruktúra fejlesztését támogatja.

A projekt korábban megvalósított fejlesztésekhez való kapcsolódása a következő:

- a konzorcium vezető szervezet Somogyacsán és Somogydöröcskén LEADER+ támogatással közösségi pontokat (KÖREINK = közösségi reorganizációs és információs központ) hozott létre, amelyek az adott településen fontos infrastrukturális háttérrel biztosít a közösségi munkának;
- a konzorcium vezető szervezet Törökkoppányban IKSZT-t (Hangya Ház) hozott létre és működtet (forrás:...), amely az egyik fontos helyszíne lesz a projektben tervezett közösségi eseményeknek;
- az eddig elnyert ESZA alapú támogatások közül a TÁMOP-5.1.3-09/2-2010-0003, TÁMOP-5.5.1.B-11/2-2011-0300 és TÁMOP-3.2.13-12/1-2012-0277 azonosítószámú projektek tartalmaztak közösségfejlesztési elemeket is, amelyek eredményeire (helyismeret, bizalom, bevont véleményvezérek, intézményi és szervezeti kapcsolatok) jelen projekt megvalósításakor építünk.

4. KOCKÁZATELEMZÉS

A projekt alapja a települések együttműködése, amelynek mértéke interperszonális konfliktusok kialakulása esetén, különösen kisebb közösségek esetén gyorsan és nagy valószínűséggel változhat. Ezt ellensúlyozhatja, ha az együttműködést irányító szervezet több éve jelen van a térségben és elfogadottsága a kialakított bizalomra alapozva kialakult - ez szervezetünk esetében adott. További intézkedésként az eszközbeszerzés esetén együttműködésre kényszerítő rendszert alakítunk ki, vagyis a felesleges, párhuzamos kapacitások létrehozását elkerülendő a partnerek közös rendezvényszervezési eszközparkot alakítanak ki. Ily módon, az egyéni beszerzéseikkel kialakított közös eszközpark fenntartása és használata csak állandó kommunikációval, együttműködéssel lehetséges.

A közösségfejlesztési projektek másik szokásos, közepes, vagy annál nagyobb valószínűségű kockázati pontja a célcsoport toborzás hatékonysága, vagyis a helyi lakosság, különösen a hátrányos helyzetűek bevonásának nehézsége. Ennek elsősorban a reális megítélése fontos, amelyhez elengedhetetlen a helyi szociális jellegű munkákban szerzett gyakorlat, ill. tapasztalat, amelyet a konzorcium vezető szervezete több, hosszabb és sikeresen lezárult projekt megvalósítása során szerzett meg. Tapasztalataink szerint a toborzás, mozgósítás egyik alapfeltétele a közösségfejlesztő személyek gondos kiválasztása (kellő képesség, készség és helyi elfogadottság). Már a pályázatkészítési szakaszban megkezdjük az alkalmas személyekkel való konzultációt annak érdekében, hogy ez a projekt indításkor ne okozzon problémát, késedelmet. Másrészt a közösségi fórumok szervezésekor ismerni kell a helyi „esemény-sűrűséget” és a megfelelő időpontra szervezni az eseményeket, valamint lehetőség szerint valamilyen bekészítésre (szendvics, tea, stb) is szükség van, ezért mindkettő eszközt alkalmazzuk a megvalósításban.

Gyakori gond az előfinanszírozás is, ami ez esetben ez csak a konzorcium vezetőnél jelentkezhet, ugyanakkor a kifizetési kérelmek megfelelő ütemezésével kiküszöbölhető, másrészt a szervezet előéletének köszönhetően számlavezető pénzügyintézeténél megfelelő hitelképességgel rendelkezik.

5. TERÜLET-SPECIFIKUS ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK BEMUTATÁSA

5.1. Illeszkedés a megyei területfejlesztési program célrendszeréhez

A projekt Somogy megye területfejlesztési programjának alábbi stratégiai céljainak teljesülését segíti:

- az I. cél (A rendszeres munkajövedelmet szerzők arányának növelése) törekvései között fontos szerepet kap a munkaerő motivációjának, rugalmasságának és képzettségének növelése, amihez a projekt szemléletformálási elemei, különösen a gyermekek és fiatalok számára tervezett foglalkozások járulhatnak hozzá;
- a II. cél (A megye belső erőforrásainak fenntartható hasznosítása) megvalósításának része a társadalmi fenntarthatóság megteremtése, ill. a megyei társadalmi tőke megerősítése, amelyhez a projekt hatékonyan hozzájárul a helyi közösségek megerősítése, asszertivitásuk és identitástudatuk növelése által;

- a III. cél (A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlő esélyének biztosítása) teljesítésének része a helyi és térségi humán szolgáltatások infrastrukturális feltételeinek javítása, amelyhez projektünk a közösségi terek és rendezvények eszközrendszerének fejlesztésével közvetlenül is hozzájárul.

A célhierarchia 5 további tematikus specifikus célkitűzése közül a projekt közvetlenül a 4. sz. cél (Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népességcsoportok társadalmi integrációjának segítése) megvalósítására irányul, ezen belül is a lakosság motiváltságának javítására, a közösségek összetartó erejének növelésére és a civil aktivitás fokozására. A célkitűzésnek megfelelően a projektben kiemelt szerepet kap a természeti örökség megismertetése és fenntartása, mint az identitástudat erősítésének lényeges helyi eszköze.

A projekt szervesen segíti az 5. tematikus specifikus cél (Az infrastrukturális elemek fejlesztése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése) megvalósítását is a közösségfejlesztési infrastruktúra és eszközállomány erősítésén keresztül.

5.2. Hozzájárulás belső társadalmi kiegyenlítődéshez

A projekt hozzájárul a belső társadalmi egyenlőtlenségek kiegyensúlyozásához, a célterület meghatározásakor – mivel tevékenységünket előregedő, fogyó népességű aprófalvas régióban végezzük - fontos szempont volt, hogy a működési területünkről minél több kistelepülést be tudjunk vonni a fejlesztésekbe, ennek köszönhetően az érintett falvak önkormányzataival (8 önkormányzat) 9 tagú konzorcium jön létre.

A projekt keretében választható, önállóan nem támogatható tevékenységek közül közlekedésbiztonsági programok rendezése is megvalósul. Az elmúlt években az Egyesület több projektet valósított meg a térségben a helyi kerékpáros infrastruktúra megerősítésére, így jelenleg is a kerékpáros közlekedés kultúráját igyekszik majd fejleszteni több programmal, melyek részletesen a 2.1. pontban bemutatásra kerültek.

5.3. Hozzájárulás a megye felzárkóztatásához, és a belső területi kiegyenlítődéshez

A pályázat hozzájárul Somogy megye felzárkóztatásához és a belső területi kiegyenlítődéshez, hiszen a tervezett tevékenységek 100 %-a 2.499 fő lakosságszám alatti településeken valósul meg. A projekt célterületét 8 szomszédos falu alkotja, mely egészének lakosságszáma nem éri 2.100 főt. Az aprófalvak közül csak Nágocson élnek 600 főnél többet, a többi település mindegyike 500 fő alatti, Szorosad lakosságszáma a 100 főt, Káráé pedig még az 50 főt sem éri el.

5.4. Hozzájárulás a munkahelyteremtéshez

A projekt a helyi közösségek megerősítésével hozzájárul a terület népességmegtartó képességéhez, az életminőség javításához, a munkaképesség fenntartásához. A tevékenységek lebonyolításához plusz humánerőforrás bevonását tervezi a konzorcium, az Egyesület munkaszerződéssel heti 20 órában dolgozó elsősorban helyben élő közösségi animátorokat (4 fő) foglalkoztatni majd a 45 hónapos megvalósítási időszak alatt.

6. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Célterület elhelyezkedése (térkép)
2. számú melléklet: Előzetes-célcsoport elemzés
3. számú melléklet: Igényfelmérés - Támogató javaslatok
4. számú melléklet: Konzorciumi partnerek szakmai megfelelőségének igazolása